

برای تبیین واقعه خونبار منا، می‌بایستی این موضوع را در یک قاب بزرگتر بررسی و تحلیل کرد. با گذشت دو روز از این ضایعه خونبار و غم‌انگیز که می‌توان از آن به عنوان یک جنایت یاد کرد، ابعاد تعمدی بودن ایجاد آن بیش از پیش خود را نشان می‌دهد. این نوشتار بررسی کوتاهی از این ماجرا و نشان دادن چرایی تعمدی بودن آن است. دقت در روند رخداد این ماجرا و نحوه برخورد آل سعود جنایتکار با آن نشان می‌دهد که سناریویی در حج امسال به ویژه در منا اجرایی شد که سه پرده داشته است: پرده اول: جنگ قدرت، پرده دوم: شیعه‌هراسی و تشدید

پرده اول این سناریو جنگ قدرت بین شاهزاده‌های سعودی است. پیش از حج آگاهان به امور عربستان بیان می‌کردند که ملک سلمان می‌خواهد به زودی از قدرت کناره‌گیری کند و پسرش محمد بن سلمان را به عنوان جایگزین خود منصوب نماید. محمد بن سلمان که به بهانه‌ی جنگ یمن پله‌های قدرت را در دربار آل سعود خیلی سریع طی کرد، برای ادامه مسیر قدرت‌طلبی با مانعی به نام محمد بن نایف مواجه بود که ولیعهد است. لذا در پرده‌ی اول از این سناریو حوادث حج امسال بویژه کشتار حجاج در منا، محمد بن نایف به عنوان ولیعهد و مسؤول اداره حج را به بی‌کفایتی متهم می‌سازد و عملاً مسیر کنار گذاشتن وی را آماده می‌سازد. در این رابطه برخی منابع، خیر افشای حضور محمد بن سلمان در منا و مرتبط دانستن حضور وی و شکل حادثه منا را پاسخ جناح محمد بن نایف به پرده سوم این سناریو می‌دانند.

پرده‌ی دوم از سناریوی کشتار حجاج در منا و وقایع امسال حج، شیعه‌هراسی و تشدید تقابل مذهبی است. آل سعود با نسبت دادن حادثه به ایران، پرده دوم را تحت عنوان شیعه‌هراسی و تشدید تقابل مذهبی دنبال می‌کند. یقیناً در این رابطه جریان‌های تکفیری و مفتی‌های تکفیری با اقدامات و فتوای خود به این فضای جنگ روانی در روزهای آینده خواهند افزود. این پرده از سناریو در واقع همان جنگ مذهبی و نیابتی است که از طریق آمریکا و رژیم صهیونیستی در منطقه تدارک دیده شده است. خوب است توجه داشته باشیم که جوزف نای نظریه پرداز آمریکایی جنگ نرم اخیراً اذعان داشته است: «در اروپا جنگ بین کاتولیک‌ها و پروتستان‌ها بیش از یک و نیم قرن طول کشید و آن هم زمانی به صلح رسید که آلمان در طول بیش از ۳۰ سال نیمی از جمعیت خود را از دست داد.» لذا پرده دوم از طراحی فجیع و خطرناکی در ادامه کشتار حجاج در منا حکایت دارد که غربی‌ها و به ویژه رژیم صهیونیستی آن را به انتظار نشسته‌اند. در این پرده باید تقابل مذهبی کاملاً تشدید و نهادینه بشود و حج امسال فرصت مناسبی برای عملیاتی ساختن این سناریو بوده است

تقابل مذهبی، پرده سوم: ایران‌هراسی

در توضیح پرده سوم سناریو می‌توان گفت که آل‌سعود با کشتار حجاج در منا سعی دارد این خط جنگ روانی را جا بیندازد که ایران عامل کشتار حجاج است. در حال حاضر شاهد این هستیم که در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی به ویژه توئیتر، آل‌سعود اعلام می‌دارد «ایران تقتل الحجاج» و همزمان نیز خط روانی دیگری را پیگیری می‌شود به نام «ارهاب الایرانی» یعنی تروریسم ایرانی. در همین ارتباط روزنامه وابسته به آل سعود الشرق الاوسط مدعی شده است که حرکت ۳۰۰ زائر ایرانی خلاف مسیر حرکت مشخص شده در محل مراسم دلیل اصلی ایجاد ازدحام و حادثه بوده است. کافی است بدانیم که در این رابطه آل شیخ مفتی عربستان روز گذشته اعلام داشت: برخی حجاج به دنبال مرگ عمدی در اماکن مقدسه هستند زیرا اعتقاد دارند مردن در این اماکن پاداش دارد. «بنابراین در پرده‌ی ایران‌هراسی از این سناریو آل سعود اعلام می‌دارد حجاج ایرانی در مسیری برعکس حرکت حجاج حرکت کرده‌اند و تعمداً می‌خواستند در مراسم حج امسال خرابکاری ایجاد کنند. این خط روانی و القائی می‌خواهد همه‌ی بار جنایت را متوجه ایران کرده و نسبت به ایران در جهان اسلام تنفر و وحشت ایجاد کند.

نتیجه:

به نظر می‌رسد در سناریوی سه‌گانه‌ی جنگ قدرت، ایران‌هراسی و شیعه‌هراسی موضوع تشدید تقابل مذهبی در منطقه در دستور کار صهیونیست‌ها است که محمد بن سلمان جاه‌طلب می‌تواند بهترین کاندیدای این مهم باشد. لذا به نظر می‌رسد جنگ قدرت از واشنگتن تا ریاض برای جایگزینی ملک سلمان و تحقق سایر اهداف ذکر شده در به شهادت رساندن حجاج مؤثر بوده است.

کمیسیون ویژه برجام در صحن مجلس قرائت شد. بلافاصله بعد از قرائت گزارش، طرح دو فوریتی با هدف اصلاح ایرادات و ابهامات برجام ارایه شد که نمایندگان به دو فوریت آن رای نداده و یک فوریت آن تصویب شد. روز گذشته این طرح در کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی بررسی و کلیات و جزئیات آن تصویب شد. قرار است یکشنبه آینده طرح برای رای‌گیری به صحن مجلس بیاید و نمایندگان به آن رای دهند.

در نتیجه بررسی مشخص شده است که طرح مجلس برای رفع نگرانی‌های تحریمی که نسبت به برجام وجود دارد، کارآمد نیست و حتی ۸ ابهام و ایراد مطرح شده از سوی کمیسیون ویژه را برطرف نمی‌کند. ۱۹ ایراد و ابهام وارد به برجام در حوزه تحریم‌ها به شرح زیر است:

*عدم همزمانی اقدامات ایران و برداشته شدن تحریم‌ها.

*توقف برداشتن تحریم‌ها به راستی آزمایشی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و نبود زمان‌بندی مشخص

*عدم لغو قوانین و برچیده نشدن زیرساخت‌های حقوقی تحریم‌ها اتحادیه اروپا

*عدم لغو قوانین و برچیده نشدن زیرساخت‌های حقوقی تحریم‌ها آمریکا (قوانین کنگره)

*باقی‌ماندن ۱۳ دستور اجرایی رئیس جمهور آمریکا درباره تحریم ایران

*باقی‌ماندن تحریم‌های ایالتی آمریکا

*عدم لغو قوانین و برچیده نشدن زیرساخت‌های حقوقی تحریم‌ها شورای امنیت

*باقی‌ماندن تحریمی‌های ملی کشورهای اروپایی

*عدم توقف تحریم‌های غیرهسته‌ای آمریکا

*باقی‌ماندن تحریم‌های غیرهسته‌ای اتحادیه اروپا

*باقی‌ماندن تحریم‌های اولیه آمریکا

*امکان تحریم دوباره ایران به بهانه‌های غیرهسته‌ای

*عدم دسترسی به درآمدهای نفتی

*عدم دسترسی به درآمدهای گازی

*باقی‌ماندن دانشگاه‌های شریف، مالک اشتر و شهید بهشتی در لیست تحریمی اروپا تا ۸ سال دیگر

*باقی‌ماندن قرارگاه خاتم الانبیا، وزارت دفاع و ده‌ها شرکت دیگر در لیست تحریمی اروپا تا ۸ سال

*باقی‌ماندن بانک‌های صادرات، سپه، مهر و انصار در لیست تحریمی اروپا تا ۸ سال دیگر

*باقی‌ماندن تحریم چرخه دلار (عدم استفاده از فعالیت‌های بانکی بر پایه دلار)

*ناکارآمدی مکانیزم اعتراض (در صورت بدعهدی طرف مقابل قابل اثبات و پیگیری برای ایران نیست)

روسیه از چهارشنبه هفته گذشته حملات هوایی به مواضع گروه‌های تروریستی در سوریه را پس از درخواست دمشق و هماهنگی با ارتش سوریه آغاز کرده است. حملات روسیه از آنجایی که برخلاف حملات آمریکا دارای بازوی زمینی یعنی ارتش سوریه است شناس بیشتر برای موفقیت دارد. راهبرد محاصره داعش در سوریه و امتداد عملیات در عراق می‌تواند در سه سناریو مد نظر قرار گیرد:

اولین سناریو آن است که جنگنده‌ها و بالگردهای روس با تعقیب تروریست‌ها وارد آسمان عراق شوند و مواضع داعش را در موصل و الرمادی هدف قرار دهند و شرایط را برایشان همچون سوریه دشوار کنند اما این راه حل با توجه به متفاوت بودن اوضاع عراق با سوریه دشوار است؛ چراکه در عراق آمریکا نقش فعال تری دارد و اجازه نخواهد داد اوضاع تحت کنترل روسیه قرار گیرد همچنین دولت بغداد هم علاقه ندارد که این کشور به عرصه تقابل قدرت‌های بین المللی تبدیل شود و بحران داخلی وارد فاز جدید شود.

دومین سناریو که می‌توان در نظر گرفت، این است که مسکو از واشنگتن درخواست کند تا در عراق تروریست‌ها را تحت فشار بیشتر قرار دهد و همانطور که روسیه در سوریه عرصه را بر تروریسم تنگ می‌کند، در عراق هم آمریکا وارد عمل شود و مکان‌های حیاتی برای داعش را هدف قرار دهد. این سناریو هم بعید است. چراکه آمریکا به طور تاکتیکی با تروریسم وارد مقابله شده و در مواقعی که داعش یا دیگر گروه‌های تروریستی در راستای منافع واشنگتن و تل‌آویو علیه جریان مقاومت گام بردارند از آنها برای بی‌ثبات سازی منطقه بهره می‌گیرد. از سوی دیگر با توجه به شرایط موجود در عراق آمریکا برای حفظ موازنه میان جریان‌های سیاسی این کشور علاقه ندارد تا مشکل داعش رفع شود و این در شرایطی است که روسیه به مراتب از خطر تکفیری‌ها نگران‌تر است و آنرا تهدیدی برای امنیت ملی خود قلمداد می‌کند.

سومین سناریو هم این است که روسیه با تقویت حمایت تسلیحاتی از ارتش و نیروهای حشد شعبی و هماهنگی اطلاعاتی با آنها، مرزهای غربی عراق را مستحکم‌تر کند تا مسیر انتقالی تروریست‌های داعشی به عراق با دشواری جدی مواجه شود. این سناریو تا حد زیادی قابلیت اجرایی شدن دارد و با توجه به اخبار منتشر شده در دو هفته گذشته درباره تشکیل اتاق عملیات مبارزه با داعش میان روسیه، ایران، عراق، سوریه و حزب الله را تحلیل کرد. اگر چنین سناریویی عملی شود به واقع داعش با مهلکه‌ای جدی مواجه خواهد شد و از سوی دیگر آمریکا و دیگر کشورهای غربی هم نمی‌توانند فشار بر مسکو را تشدید کنند. در صورتی که چین هم برای کمک جدی به عراقی‌ها در نبرد با تروریسم وارد شود آنگاه جبهه‌ای قدرتمند علیه تروریسم بین المللی و حامیان آنها تشکیل می‌شود که دارای مشروعیت در جامعه جهانی است.